

Kauko Luukkonen

Elämän tarkoitus

Näkökulmia perimmäiseen kysymykseen

KAUKO LUUKKONEN
ELÄMÄN TARKOITUS

© 2020 Kauko Luukkonen

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Julkaisija: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-2376-0

Elämän tarkoitus

Kuten me kaikki tiedämme, elämän tarkoituksen ymmärtäminen on ollut ihmisen ja ihmiskunnan tavoitteena koko sen olemassaolon ajan. Kuitenkin on niin, että kovin harva meistä on sanonut oivaltaneensa tuon tarkoituksen. Mutta siitä huolimatta me olemme tuota yhtä yhteisesti hyväksyttävää johtopäätöstä etsineet vuosituhansien ajan. Ihmisellä täytyy olla sisäänrakennettu tarve etsiä olemassaololleen merkitystä. Mutta miksi emme ole sitä löytäneet? Onko olemassa ketään, joka voi sanoa löytäneensä tarkoituksen? Mitä hän tarkalleen ottaen on löytänyt? Miksi elämän tarkoituksen oivaltaminen on tärkeää juuri tällä hetkellä?

Tässä kirjassa pohditaan eri näkökulmista, mistä tuo tarkoitus voisi löytyä. Kirja ei keskity niinkään fyysisen elämän aikaisiin elämän laatua painottaviin seikkoihin, vaan yrittää löytää vastauksia elämän *perimmäiseen* tarkoitukseen. Silloin puhutaan enemmänkin olemassaolon merkityksestä kuin pelkästään yhden elämän tarkoituksesta. Toivottavasti tämä antaa sinulle vihjeitä, apua ja näkemystä siitä, missä sinun elämäsi tarkoitus piileksii.

1. LUKU: KÄSITTEITÄ JA KYSYMYKSIÄ

Ennen kuin voimme lähestyä elämän varsinaista tarkoitusta, on hyvä pohtia muutamia käsitteitä hieman lähemmin. Kun kysymme *"Mikä on elämän tarkoitus?"*, meidän pitäisi ensin ymmärtää, mitä tai mikä *elämä* on. Eräs tietoliikenne- ja ratkaisuja kaupitteleva yritys käytti muutama vuosi sitten markkinoinnissaan sloganina *"Elämä on."* Vaikka sloganilla pyrittiin antamaan kuva, että *elämä vaan nyt on sellaista kuin se on* tai että *maailmassa asiat tapahtuvat kuin ne tapahtuvat*, on sen takana itse asiassa aika syvällinenkin merkitys, jos sitä jaksaa miettiä hieman laajemmin. Toinen varsin kepeäksi ilmaisuksi tarkoitettu lausahdus *"Elämän tarkoitus on murheen karkotus"* sisältää lähemmin tarkasteltuna myös syvemmän merkityksen. Eduard Bernsteinin tunnettu lausahdus: *"päämäärä ei tarkoita minulle mitään, liike on minulle kaikki kaikessa"* viittaa näkemykseen, että pääasia on elää ja katsotaan, mihin se vie. Toinen hänen lausumansa *"tavoitellessaan jotain ihminen tulee eläneeksi elämän, josta saattaa tulla esiin jotain merkityksellistä"* tukee edellistä siinä mielessä, että elämä on vain

jonkin korkeamman tavoitteen sivutuote. Kirjailija Hannu Raittila on sanonut, että *"ensimmäiset 40 vuotta on syntymistä ja seuraavat 40 vuotta on kuolemista."* Elämässä itsessään on ikään kuin elämään opettelemista, tarkoituksen etsiminen on ehkä toissijaista. Myös kuuluisa sarjakuvahahmo Harald Hirmuinen on ottanut kantaa elämän tarkoitukseen sanomalla *"elämä on sotaa ja taistelua ja ajoittain tulee sitten hieman vaikeampia aikoja."*

Kun käytämme käsitettä *"elämä"*, tarkoitamme poikkeuksetta ihmisen fyysistä elämää täällä maapallolla. Voisiko olla mahdollista, että käsitteellä tarkoitetaan jotain toista elämää? Voiko sellaista olla? Jos on, minkälainen tämä *"toinen elämä"* on? Missä sellaista elämää vietetään? Jos sellainen elämä on olemassa, mikä on sen suhde tähän elämään, jota elämme? Ihmiskunta ei ole päässyt tästä yksimielisyyteen.

Toinen käsite on *"tarkoitus"*, jota on usein kyseenalaistettu siten, että sen pitäisi olla mieluummin eräänlainen elämän *"päämäärä"*, koska elämä kuitenkin kulkee eteenpäin kohti jotakin, jota emme tiedä. Tarkoitus viittaa

enemmän passiiviseen olotilaan tai merkitykseen, joka ei suoranaisesti edellytä tekemistä. Onko elämä enemmän olemista kuin tekemistä? Olemisella voi olla tarkoitus, niin kuin toki tekemiselläkin. *Tarkoitus* jättää usein määrittelemättä, miten tarkoitus toteutuu. Voiko tarkoitus toteutua itsestään, ilman ihmisen panosta? Ihminen siis eläisi tarkoituksellista elämää, joka toteutuu riippumatta siitä, mitä ihminen tekee. Vai pitääkö ihmisen toteuttaa tarkoitus? Elämän tarkoitus ei siis toteudu, jos ihminen ei sitä itse saa tapahtumaan. Mistä tarkoitus tulee? Kuka tai mikä antaa tarkoituksen? Voiko ihminen itse määritellä, mikä hänen elämänsä tarkoitus on?

Päämäärä puolestaan sisältää olettamuksen, että elämä on pääsääntöisesti tekemistä, joka vie tiettyyn suuntaan. Tekemisen määrittelyn hankaluutena on se, että pitäisi tietää, minkälaista tekemistä päämäärän saavuttaminen edellyttää. Mikäli ihminen ei tiedä päämäärää, hän ei voi tietää, minkälaista tekemistä sen saavuttaminen vaatii. Ja minkälaista tekemistä pitää kenties välttää. Päämäärä käsitteenä tuo mieleen etukäteen määritellyn elämän pituisen hankkeen, jonka päämääränä on

etukäteen sovittu lopputulos. Mistä tiedämme, minkälaista elämän muotoista hanketta meidän pitää toteuttaa? Onko jossain olemassa hankeluettelo, josta voimme valita? Vai onko hanke kaikille sama? Jos päämäärän tai hankkeen saavuttaminen vie tiettyyn lopputulokseen, kuka määrittelee lopputuloksen? Vai voiko ihminen itse määrittää elämänsä lopputuloksen? Jos näin on, mistä ihminen tietää, minkälaisia lopputuloksia on valittavissa? Vai onko lopputuloksia olemassa vain yksi? Mistä ihminen löytää lopputuloksen määritelmän?

Tarkasteluun vaikuttaa vielä eräs käsite, jota alkuperäisestä kysymyksestä ei suoraan löydy. Nimittäin, kenen elämästä ja tarkoituksesta on kysymys. Kenen elämän tarkoitus? Vastaamme tähän tietysti, että *minun* elämäni. Mutta se aiheuttaa toisen kysymyksen. Kuka tai mikä minä olen? Tätä kysymystä pidetään ihmisen henkisen kehityksen näkökulmasta kaikkein keskeisimpänä kysymyksenä. No, onhan se helpompaa, jos ymmärrän, kuka minä oikein olen. Jos ihmisellä olisikin väärä käsitys omasta itsestään, se johtaisi luonnollisesti siihen, että elämän tarkoituskin

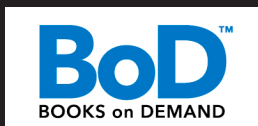
määriteltäisiin virheellisen lähtökohdan perusteella. Siinä mielessä oman itsen tunteminen on hyödyllistä. Yhdessä elämän tarkoituksen kanssa nämä ovat kaksi kysymystä, jotka ovat valvottaneet ihmiskuntaa tuhansia vuosia.

Jos nyt kysymme itseltämme ”*Kuka minä olen?*”, useimmat meistä varmaankin vastaavat: *ihminen*. Minä olen siis ihminen. Minä olen siis yhtä kuin kehoni, vai mitä? Ja sitten kun kehoni kuolee, minäkin kuolen. Tämän ajatuksen taustalla on käsitys, että ihminen antaa itselleen elinvoiman. Ja kun elinvoima kuihtuu, ihminen lakkaa olemasta. Mitä ainetta elinvoima on? Missä kohtaa ihmisen kehoa on se elinvoimaa tuottava moottori, jonka avulla ihminen toimii? Useimmat varmasti tarjoaisivat vastaukseksi joko sydäntä tai aivoja tai molempia. Mikäli edellä esitetty pitää paikkansa, mikä silloin on elämän tarkoitus? Mitä fyysisen kehon avulla on tarkoitus tehdä ja saavuttaa? Vai voisiko ihmiseen liittyä jokin muu asia, joka antaa sille elinvoiman? Tästä on erilaisia käsityksiä, joista mitään ei ole

Kuten me kaikki tiedämme, elämän tarkoituksen ymmärtäminen on ollut ihmisen ja ihmiskunnan tavoitteena koko sen olemassaolon ajan. Kuitenkin on niin, että kovin harva meistä on sanonut oivaltaneensa tuon tarkoituksen. Mutta siitä huolimatta me olemme etsineet tuota yhtä yhteisesti hyväksyttävää johtopäätöstä vuosituhansien ajan. Mutta miksi emme ole löytäneet sitä? Miksi elämän tarkoituksen oivaltaminen on tärkeää juuri tällä hetkellä?

Tässä kirjassa pohditaan eri näkökulmista, mistä tuo tarkoitus voisi löytyä. Kirja lähestyy elämän perimmäistä tarkoitusta, mikä on enemmänkin olemassaolon merkityksen oivaltamista. Toivottavasti tämä antaa sinulle aineksia löytää tarkoitus omalle elämällesi.

www.bod.fi